

Anne Jüriado Kammenhed

Utvecklingsledare

Remiss i ärende "Plan för att förebygga och bekämpa våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål i Lunds kommun 2023–2027"

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden beslutar

att avge yttrande i enlighet med vård- och omsorgsförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-02-02 Remiss i ärende "Plan för att förebygga och bekämpa våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål i Lunds kommun 2023–2027".

Sammanfattning

Vård- och omsorgsnämnden har fått Plan för att förebygga och bekämpa våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål i Lunds kommun 2023–2027 på remiss.

Vård- och omsorgsförvaltningen anser att planen innehåller för många åtgärder för att kunna hanteras på ett bra sätt. Förvaltningen ställer sig positiv till att kommunens arbete på området fortsätter i samverkan, men anser att ansvarsfördelningen behöver göras om innan beslut.

Underlag för beslutet

- Vård- och omsorgsförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-02-02 Remiss i ärende "Plan för att förebygga och bekämpa våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål i Lunds kommun 2023–2027"
- Remissutkast "Plan för att förebygga och bekämpa våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål i Lunds kommun 2023–2027"

2023-02-02

Diarienummer

VOO 2022/0648

- Strategi mot våld i nära relationer, KF 2017-03-03, § 85

Ärendet

Bakgrund

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade den 28 november 2022 (§ 304) att remittera Plan för att förebygga och bekämpa våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål i Lunds kommun 2023–2027 till bland annat vård- och omsorgsnämnden. Nämnden har fått anstånd till och med sammanträdet i mars med att svara.

Nationella mål

Målet för jämställdhetspolitiken är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Ett av delmålen är att mäns våld mot kvinnor ska upphöra. Kvinnor och män, flickor och pojkar, ska ha samma rätt och möjlighet till kroppslig integritet.

Lunds åtgärder

Planen innehåller förslag på åtgärder som anpassats till förutsättningarna i Lunds kommun. Vård- och omsorgsnämnden är, genom sin närhet till kommunmedborgare i vår verksamhet, en viktig aktör för att förebygga våld.

Nämnden har fått ansvar för 14 åtgärder i planen (1.1, 1.2, 1.4, 1.5, 1.7, 2.1, 2.2, 2.5, 3.1, 3.2, 3.6, 4.1, 4.2, 5.2), i de flesta fall som en av "alla nämnder och styrelser".

De nämnder som ansvarar för genomförandet av åtgärderna i planen, ansvarar för att årligen rapportera åtgärderna inom ramen för ordinarie verksamhetsuppföljning.

Vård- och omsorgsförvaltningen

Vård- och omsorgsförvaltningen har en samverkansgrupp mot våld i nära relation och hedersrelaterat våld. Samverkansgruppen har tagit fram informationsmaterial som kan spridas inom verksamheten.

Demenssjuksköterskorna samordnar arbetet på vård- och omsorgsförvaltningen, representerar förvaltningen i kommunövergripande samverkansgrupper och har sett till att det under året har skett kompetensutvecklingsinsatser i samarbete med Kriscentrum i mellersta Skåne. Den kunskap som har förmedlats på området är om att förebygga och bekämpa våld i nära relationer samt om hedersrelaterat våld och förtryck. Viktiga delar av utbildningen är också information om verksamhetens rutiner, hur gången är om våld inträffar samt vart man kan vända sig för att få hjälp.

2023-02-02

Diarienummer

VOO 2022/0648

Föredragning

Förvaltningen är positiv till planens innehåll men anser att det är för många åtgärder i planen. De viktigaste ansvarsområdena för vård- och omsorgsförvaltningen är samverkan med andra förvaltningar samt kompetensutveckling av medarbetare.

Samverkan med andra är viktig. Det gäller att få nytta av den specialkunskap som arbetsmarknads- och socialförvaltningen samt Kriscentrum mellersta Skåne har på området.

Under pandemin uppkom ett behov inom vård- och omsorgsförvaltningen att öka medarbetarnas kunskaper om våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck. Det finns behov av särskild kunskap när man exempelvis möter våld i nära relation i hemtjänsten. Verksamhetens behov borde styra innehållet i kompetensutvecklingsinsatsen. De åtgärder som avser kompetensutveckling, bör därför kunna sammanfattas i en åtgärd.

Förvaltningen har varit med i diskussionerna innan remissen, men det hade varit bra att veta hur urvalet av åtgärder har gjorts efter diskussionerna. Exempelvis har åtgärder kring prostitution och människohandel inte funnits med i detta sammanhang tidigare och det är lite oklart hur vård- och omsorgsförvaltningen kan bidra.

I stället för att fördela ansvar till alla nämnder och styrelser i planen, borde ansvaret fördelas till den nämnd som har ansvaret för att driva processen. Vård- och omsorgsnämnden ska besvara vilka åtgärder som har vidtagits vid en årlig uppföljning. Det är svårt att svara när det gäller åtgärder där initiativet finns hos en annan nämnd.

Beredning

Ärendet har beretts genom diskussion på vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott som föregåtts av diskussioner med tjänstemän inom vård- och omsorgsförvaltningen samt i nätverk med andra förvaltningar.

Konsekvenser för personer med funktionsnedsättning

Personer med funktionsnedsättning löper en större risk än andra att utsättas för våld och övergrepp. Osynlighet, sårbarhet och beroende gör att kvinnor med funktionsnedsättning har särskilt hög risk att bli utsatta för mäns våld¹. Planen ger stöd att bekämpa våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål mot personer med

¹ Myndigheten för delaktighet, <https://www.mfd.se/resultat-och-uppfoljning/kunskapsunderlag/vald/>

2023-02-02

Diarienummer

VOO 2022/0648

funktionsnedsättning. Det saknas en utredning kring planens konsekvenser för personer med funktionsnedsättning.

Barnets bästa

Barn och unga som har en nedsatt fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsförmåga till följd av sjukdom eller en medfödd eller förvärvad skada, utsätts för våld i betydligt högre utsträckning än andra barn². Barnkonventionen ger ett tydligt stöd i arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck. Handlingsplanen ska bidra till en tryggare uppväxt fri från våld. Det saknas en utredning kring planens konsekvenser för barn.

Ekonomiska konsekvenser

Om förslaget kräver ekonomiska resurser utöver ordinarie ram, kommer vård- och omsorgsförvaltningen att redovisa det i respektive års ekonomi- och verksamhetsplan (EVP).

Anna Borgius
Vård- och omsorgsdirektör

Anne Jüriado Kammenhed
Utvecklingsledare

Beslutet skickas till

För verkställighet eller motsvarande åtgärd:

kommunkontoret@lund.se

Akten

² Socialstyrelsen (2020). Stöd till barn och unga med funktionsnedsättning. Handbok för handläggning och utförande av LSS-insatser, s. 106 ff. Svedin C. G.